

EDÍCIA

VERBUM DOMINI

Martin Kramara
PÁN MÔJ A BOH MÔJ
Nedel'né zamyslenia
nad Božím slovom

MARTIN KRAMARA

PÁN MÔJ A BOH MÔJ

*Nedeľné zamyslenia
nad Božím slovom*

Spolok svätého Vojtecha
Trnava 2025

ČÍTANIE
S PRIDANOU
HODNOTOU

© Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o.,
Trnava 2025
ISBN 978-80-8161-691-4

OBSAH

Rok A

Prvá adventná nedeľa – A	15
Druhá adventná nedeľa – A	16
Tretia adventná nedeľa – A	18
Štvrtá adventná nedeľa – A	19
Slávnosť Narodenia Pána (rok A)	21
Svätej rodiny Ježiša, Márie a Jozefa – A	22
Druhá nedeľa po Narodení Pána – A	23
Krst Pána – A	25
Druhá nedeľa v Cezročnom období – A	26
Tretia nedeľa v Cezročnom období – A	27
Štvrtá nedeľa v Cezročnom období – A	29
Piata nedeľa v Cezročnom období – A	30
Šiesta nedeľa v Cezročnom období – A	32
Siedma nedeľa v Cezročnom období – A	33
Ôsma nedeľa v Cezročnom období – A	35
Deviata nedeľa v Cezročnom období – A	36
Desiata nedeľa v Cezročnom období – A	38
Jedenásta nedeľa v Cezročnom období – A	39
Dvanásta nedeľa v Cezročnom období – A	40
Prvá pôstna nedeľa – A	41
Druhá pôstna nedeľa – A	43
Tretia pôstna nedeľa – A	44
Štvrtá pôstna nedeľa – A	45
Piata pôstna nedeľa – A	47
Palmová (Kvetná) nedeľa	48

Veľkonočná nedeľa	50
Druhá veľkonočná nedeľa	51
Tretia veľkonočná nedeľa – A	53
Štvrtá veľkonočná nedeľa – A	54
Piata veľkonočná nedeľa – A	56
Šiesta veľkonočná nedeľa – A	57
Siedma veľkonočná nedeľa – A	59
Zoslanie Ducha Svätého – A	60
Najsvätejšia Trojica – A	62
Trinásta nedeľa v Cezročnom období – A	63
Štrnásta nedeľa v Cezročnom období – A	65
Pätnásta nedeľa v Cezročnom období – A	66
Šestnásta nedeľa v Cezročnom období – A	68
Sedemnásta nedeľa v Cezročnom období – A	69
Osemnásta nedeľa v Cezročnom období – A	70
Devätnásta nedeľa v Cezročnom období – A	72
Dvadsať nedeľa v Cezročnom období – A	73
Dvadsať prvá nedeľa v Cezročnom období – A	75
Dvadsať druhá nedeľa v Cezročnom období – A	76
Dvadsať tretia nedeľa v Cezročnom období – A	78
Dvadsať štvrtá nedeľa v Cezročnom období – A	79
Dvadsať piata nedeľa v Cezročnom období – A	81
Dvadsať šiesta nedeľa v Cezročnom období – A	82
Dvadsať siedma nedeľa v Cezročnom období – A	84
Dvadsať ôsma nedeľa v Cezročnom období – A	85
Dvadsať deviata nedeľa v Cezročnom období – A	87
Tridsať nedeľa v Cezročnom období – A	88
Tridsať prvá nedeľa v Cezročnom období – A	90
Tridsať druhá nedeľa v Cezročnom období – A	91
Tridsať tretia nedeľa v Cezročnom období – A	93
Tridsať štvrtá nedeľa v Cezročnom období – A	94

ROK B

Prvá adventná nedeľa – B	97
Druhá adventná nedeľa – B	98

Tretia adventná nedeľa – B	99
Štvrtá adventná nedeľa – B	100
Narodenie Pána – 25. decembra – B – vo dne	101
Sväteť rodiny Ježiša, Márie a Jozefa – B	102
Druhá nedeľa po Narodení Pána – B	103
Zjavenie Pána – B	104
Krst Pána – B	105
Druhá nedeľa v Cezročnom období – B	106
Tretia nedeľa v Cezročnom období – B	107
Štvrtá nedeľa v Cezročnom období – B	108
Piata nedeľa v Cezročnom období – B	109
Šiesta nedeľa v Cezročnom období – B	110
Siedma nedeľa v Cezročnom období – B	111
Ôsma nedeľa v Cezročnom období – B	113
Deviata nedeľa v Cezročnom období – B	114
Prvá pôstna nedeľa – B	115
Druhá pôstna nedeľa – B	116
Tretia pôstna nedeľa – B	117
Štvrtá pôstna nedeľa – B	118
Piata pôstna nedeľa – B	119
Palmová (Kvetná) nedeľa, čiže nedeľa Utrpenia Pána – B	120
Veľkonočná nedeľa Pánovho zmŕtvychvstania – B	121
Druhá veľkonočná nedeľa alebo nedeľa Božieho milosrdenstva – B	122
Tretia veľkonočná nedeľa – B	123
Štvrtá veľkonočná nedeľa – B	124
Piata veľkonočná nedeľa – B	125
Šiesta veľkonočná nedeľa – B	126
Siedma veľkonočná nedeľa – B	127
Zoslanie Ducha Svätého – B	128
Nedeľa Najsvätejšej Trojice – B	129
Desiata nedeľa v Cezročnom období – B	130
Jedenásta nedeľa v Cezročnom období – B	131
Dvanásta nedeľa v Cezročnom období – B	132

Trinásta nedeľa v Cezročnom období – B	133
Štrnásta nedeľa v Cezročnom období – B	134
Svätých Cyrila a Metoda, slovanských vierozvestov	135
Pätnásta nedeľa v Cezročnom období – B	137
Šestnásta nedeľa v Cezročnom období – B	138
Sedemnásta nedeľa v Cezročnom období – B	139
Osemnásta nedeľa v Cezročnom období – B	140
Devätnásta nedeľa v Cezročnom období – B	141
Dvadsať nedeľa v Cezročnom období – B	142
Dvadsať prvá nedeľa v Cezročnom období – B	143
Dvadsať druhá nedeľa v Cezročnom období – B	144
Dvadsať tretia nedeľa v Cezročnom období – B	145
Dvadsať štvrtá nedeľa v Cezročnom období – B	146
Dvadsať piata nedeľa v Cezročnom období – B	147
Dvadsať šiesta nedeľa v Cezročnom období – B	148
Dvadsať siedma nedeľa v Cezročnom období – B	149
Dvadsať ôsma nedeľa v Cezročnom období – B	150
Dvadsať deviata nedeľa v Cezročnom období – B	151
Tridsať nedeľa v Cezročnom období – B	152
Tridsať prvá nedeľa v Cezročnom období – B	153
Všetkých svätých	155
Tridsať druhá nedeľa v Cezročnom období – B	156
Tridsať tretia nedeľa v Cezročnom období – B	157
Tridsať štvrtá nedeľa v Cezročnom období – B – nášho Pána Ježiša Krista, Kráľa neba i zeme	158

ROK C

Prvá adventná nedeľa – C	161
Druhá adventná nedeľa – C	162
Tretia adventná nedeľa – C	163
Štvrtá adventná nedeľa – C	164
Narodenie Pána – 25. decembra – C – vo dne	166
Prvá nedeľa po Narodení Pána – Svätej rodiny Ježiša, Márie a Jozefa – C	167
Druhá nedeľa po Narodení Pána – C	168

Krst Pána – sviatok – C	169
Druhá nedeľa v Cezročnom období – C	171
Tretia nedeľa v Cezročnom období – C	172
Štvrtá nedeľa v Cezročnom období – C	173
Piata nedeľa v Cezročnom období – C	174
Šiesta nedeľa v Cezročnom období – C	175
Siedma nedeľa v Cezročnom období – C	177
Ôsma nedeľa v Cezročnom období – C	178
Deviata nedeľa v Cezročnom období – C	179
Desiata nedeľa v Cezročnom období – C	180
Jedenásta nedeľa v Cezročnom období – C	182
Prvá pôstna nedeľa – C	183
Druhá pôstna nedeľa – C	184
Tretia pôstna nedeľa – C	185
Štvrtá pôstna nedeľa – C	186
Piata pôstna nedeľa – C	188
Palmová (Kvetná) nedeľa, čiže nedeľa	
Utrpenia Pána – C	189
Veľkonočná nedeľa Pánovho zmŕtvychvstania – C	190
Druhá veľkonočná nedeľa alebo nedeľa	
Božieho milosrdenstva – C	191
Tretia veľkonočná nedeľa – C	192
Štvrtá veľkonočná nedeľa –	
Nedeľa Dobrého pastiera – C	194
Piata veľkonočná nedeľa – C	195
Šiesta veľkonočná nedeľa – C	196
Siedma veľkonočná nedeľa – C	197
Zoslanie Ducha Svätého – C	199
Najsvätejšia Trojica – C	200
Dvanásta nedeľa v Cezročnom období – C	201
Trinásta nedeľa v Cezročnom období – C	202
Štrnásta nedeľa v Cezročnom období – C	204
Pätnásta nedeľa v Cezročnom období – C	205
Šestnásta nedeľa v Cezročnom období – C	206
Sedemnásta nedeľa v Cezročnom období – C	207

Osemnásta nedeľa v Cezročnom období – C	208
Devätnásta nedeľa v Cezročnom období – C	210
Dvadsať nedeľa v Cezročnom období – C	211
Dvadsať prvá nedeľa v Cezročnom období – C	212
Dvadsať druhá nedeľa v Cezročnom období – C	214
Dvadsať tretia nedeľa v Cezročnom období – C	215
Dvadsať štvrtá nedeľa v Cezročnom období – C	216
Dvadsať piata nedeľa v Cezročnom období – C	217
Dvadsať šiesta nedeľa v Cezročnom období – C	219
Dvadsať siedma nedeľa v Cezročnom období – C	220
Dvadsať ôsma nedeľa v Cezročnom období – C	221
Dvadsať deviata nedeľa v Cezročnom období – C	222
Tridsať nedeľa v Cezročnom období – C	224
Tridsať prvá nedeľa v Cezročnom období – C	225
Tridsať druhá nedeľa v Cezročnom období – C	226
Tridsať tretia nedeľa v Cezročnom období – C	227
Tridsať štvrtá nedeľa v Cezročnom období – C – nášho Pána Ježiša Krista, Kráľa neba i zeme	229

PRVÁ ADVENTNÁ NEDEĽA – A

O krátkosti času

Starý príbeh hovorí o troch diabloch, ktorí chceli do pekla dostať čo najviac ľudí. Prvý všetkým nahováral, že neexistuje večný život. Treba užívať to, čo je, a nešpekulovať, čo bude alebo nebude. Ďalší rozchyroval, že neexistuje peklo. Netreba si robiť starosti, všetci pôjdu do neba zadarmo. Najväčší úspech však zožal tretí nápad: treba sa síce snažiť, ale nie ponáhľať. Stačí potom. Raz. Neskôr.

Ježiš však v evanjeliu odhaľuje všetky tieto klamstvá. Boha prirovnáva k zlodejovi. Hovorí, že máme bdieť a byť pripravení, lebo nevieme, kedy príde. Neodkladajte nič napotom. Jedného vezmú a druhý sa ponechá. Žiadne last-minute ponuky. Do neba pôjde ten, čo žil podľa Božieho slova. Do pekla ten, kto uveril pekným rečiam. Skôr než sa zamyslíme nad tým „ako“, ujasnime si „na čo“ sa chceme pripraviť. Totiž prostriedky by mali zodpovedať cieľu. V obchode dobre zvažujeme, čo potrebujeme. Značkové topánky sú parádne, ale nie na Chatu pod Rysmi. Výber nevhodných prostriedkov prezrádza neznalosť cieľa.

Čo je teda naším cieľom v Adventnom období? Má to byť príprava na stretnutie s Pánom. Chceme stretnúť Boha. Na to nestačí dať si predsavzatie ješť menej sladkostí. Ak ho chceme stretnúť, nemusíme schudnúť, ale spoznávať ho. Práve snaha o lepšie poznanie Pána v Advente je výborný prostriedok na stretnutie s ním.

Ak spoznáme Pána, pri jeho príchode nebudeme ako študent, ktorý nechodil na prednášky, a keď prišiel na skúšku, na chodbe oslovil kohosi, či nevie, kde skúša Novák. Viac nebolo treba. Dotyčný bol totiž profesor Novák. Tri rady, ako spoznať Pána a pripraviť sa na stretnutie s ním, nachádzame v liturgii slova. Izaiáš hovorí: Poďme do domu Jakubovho Boha!

Pána spoznáваме návštevou jeho domu. Ideme okolo? Zastavme sa. Stačí len pozdraviť a povedať: „Som tu pre teba.

A

A

Daj sa mi spoznať. Chcem ťa mať rád.“ V *Žalme* čítame druhú radu: Kvôli svojim bratom a priateľom budem hovoriť: „Pokoj s tebou!“ Boha tiež spoznávame v snahe o pokoj, lebo práve on je darcom pokoja. Ak sa všetci tlačia a nadávajú, ovládneme sa, pustíme druhého, pokúsme sa o úsmev a slušnosť. Vytvoríme tak v našom srdci miesto pre neho. A napokon: nadišiel čas zhodiť skutky tmy, ako píše Pavol. Boha veľmi blízko spoznávame v obrátení, keď sa oblečieme do výbroje svetla.

Čo tak zújsť na sposed', ale už teraz, nie až na poslednú spoločnú, keď tam bude nátresk ako v rannom autobuse. Prvým krokom nášho Adventného obdobia by mohlo byť, že si všetko nenecháme „napotom“, ale začneme s prípravou dnes. Odteraz. V túžbe obrátiť sa, nájsť pokoj a spoznať toho, ktorý je naším skutočným cieľom.

DRUHÁ ADVENTNÁ NEDEĽA – A

O príchode kráľovstva

Mám známeho, ktorý občas robí nepochopiteľné veci. Ide me po ulici a vidíme skupinku ľudí, trebárs turistov, ktorí sa fotia. On sa medzi nich len tak zamieša, chytí dakoho okolo pliec a strčí sa do spoločného záberu. Chvíľu tam postojí a suverénne sa usmieva, akoby tam patrili. Keď sa odfočia, zmizne rovnako neočakávane, ako sa objavil. Baví sa na tom, ako si tí ľudia budú pozeráť fotografie a pýtať sa: „To je kto, ty ho poznáš?“ Hovorí, že na fotkách ho už majú v polovici krajín sveta.

Tento môj trochu zvláštny známy, ktorého tvár „nepasuje“ k ľuďom na fotkách, sa v určitom zmysle podobá na mnohých kresťanov. Na ľudí, ktorí očakávajú príchod Božieho kráľovstva, ale nesnažia sa, aby doň patrili. Žijú si podľa svojho, a keď raz kráľovstvo príde, nebudú doň vôbec „pasovať“.

Ján Krstiteľ práve teraz v evanjeliu pripomína: „Priblížilo sa nebeské kráľovstvo. Robte pokánie!“ Aké je toto kráľovstvo a čo treba robiť, aby sme sa pri jeho príchode necítili ako na cudzej fotke? Prorok Izaiáš i žalmista ho opisujú ako kráľovstvo múdrosti, spravodlivosti a pokoja. Ján zdôrazňuje, aby sme sa zmenili, aby sme „pripravili cestu Pánovi a vyrovnali mu chodníky“. Človek, čo nepripravuje cestu, čo sa nesnaží o múdrosť, spravodlivosť a pokoj, je podľa evanjelia ako pleva, ktorú vejačka pri čistení pšenice vyfúkne.

Teda aj keď na začiatku bol „v zábere“, do ďalšieho kola sa nedostane. Spôsob, ako sa priblížiť k pokoji a spravodlivosti, ktoré tak nádherne opisuje Božie slovo, nám predstavuje svätý Pavol: „Prijmajte jeden druhého, ako Kristus prijal vás.“ Máme o sebe navzájom zmýšľať „podľa Krista Ježiša“.

Spýtajme sa úprimne: ako naozaj zmýšľame o druhých? Často povrchno, podľa predsudkov alebo podľa toho, čo jedna pani povedala? Spravodlivý Boh však nesúdi „podľa zdania očí“ ani nekarhá „podľa počutia“. Skúsili ste sa niekedy pozeráť na ľudí tak, ako sa na nich pozerá Boh, čiže zmýšľať o nich „podľa Krista Ježiša“? Ako môjho blízkeho vidí Boh? Prečo mu vie odpustiť? Prečo ho má rád?

Predsavzatím na tento týždeň by mohlo byť zbytočne neposudzovať. Naopak, dať niekomu druhú šancu. Vrátiť sa k pokore. Pokúsiť sa znova správať k druhým s úctou a ľudsky. A to aj vtedy, keď nám „nesedia“, nesúhlasíme s nimi alebo nerozumieme ich správaniu. V Božom kráľovstve budú ľudia nažívať v spravodlivosti, vo vzájomnom pokoji a láske. Ako do toho „pasuje“ náš bežný deň?

Je tu čas vyrovnáť cestu Pánovi, aby sme žili ako jeho skutoční priatelia. Ako tí, ktorých pozná a ktorí patria do jeho kráľovstva. Nie ako niekto, kto sa omylom ocitol v zábere.

TRETIA ADVENTNÁ NEDELA – A

O nádeji pre každého

A

Pamätám sa, ako som prvý raz cestoval mestskou dopravou v Ríme. Na zastávke čakal sivovlasý muž a zamyslene pozeral pred seba. Automaticky som začal hľadať cestovný poriadok. Nikde nič. Chvíľu som váhal, potom som sa osmelil a lámano sa spýtal starčeka: „Prosím vás, kedy príde autobus číslo 64?“ Talian zdvihol obočie a odpovedal: „Ktovie?“ Nevedel som, či som sa zle spýtal, tak som to skúsil ešte raz: „A nie sú nejaké časy, kedy prichádza?“ Zasmial sa, pokrútil hlavou a povedal: „Nie, a nestrácaj nádej. Treba dúfať.“ Neskôr v ten deň som pochopil, že v dopravnej špičke, ktorá tam vládne, sa podľa cestovného poriadku jazdiť nedá. Jednoducho musíte čakať. Autobus príde. Len nesmiete stratiť nádej.

Božie slovo tejto nedele je plné nádeje. Samozrejme, nádeje omnoho dôležitejšej. Povzbudivo o nej hovorí prorok Izaiáš, spevák žalmu i apoštol Jakub. Veľkým prekvapením je však Ján Krstiteľ. Prorok, ktorý pokrstil Ježiša a počul hlas z neba: „Toto je môj milovaný Syn!“ Tento prorok sa ho z väzenia dáva pýtať: „Ty si ten, ktorý má prísť, alebo máme čakať iného?“ Krstiteľova otázka prezrádza súženie, neistotu a obavy. Ján je dôkazom, že aj vynikajúci ľudia môžu zapochybovať, ba stratiť nádej. Kristus mu však posielal veľmi presvedčivé slová: „Slepí vidia, chromí chodia, hluchí počujú.“ Tým chce povedať: „Izaiášovo proroctvo, ktoré ty predsa poznáš, sa naplnilo!“

Nádej ide ruka v ruke s vierou a láskou. A predsa, neraz jej máme tak málo. Čakáme prídlho, a odpoveď neprichádza. Modlíme sa, a zdá sa nám, že Boh nepočuje. Anglický spisovateľ Chesterton však hovorí, že naozajstná nádej znamená „dúfať, keď sa všetko zdá totálne stratené. Inak to nie je čnosť“. Kým ešte ľudsky možno dúfať, to nie je skutočná nádej: „Až vtedy, keď sú veci celkom beznádejné, vtedy sa nádej stáva silou.“ Trápenie je trápením, keď sme v ňom hlboko, dolu.

Keď nedokážeme stáť nad vecou. A práve vtedy potrebujeme nádej. No nielen tú ľudskú. Božiu. Nádej, ktorá je nádejou, keď niet nádeje. Keď sa na nás neveriaci pozerajú, vidia v nás ľudí nádeje? Máme ešte odvahu veriť v Božiu prozreteľnosť? A spýtajme sa úprimne: do čoho vkladáme svoju nádej? Horí sa, že keď chceš dať, musíš mať. Pri nádeji to však platí aj naopak. Keď si ju chceš zachovať, musíš z nej rozdávať.

Predsavzatím na tento týždeň by mohlo byť, že dodáme nádej aspoň jednému utrápenému človeku. Ale konkrétne, nie iba rečami, nielen povzbudením pri čakaní autobusu, nielen niečím, čo nás nič nestojí. Podať ruku, dať šancu, vrátiť nádej do očí jednému nášmu blížnemu, niekomu, kto ju v bolesti alebo v biede stratil.

A

ŠTVRTÁ ADVENTNÁ NEDEĽA – A

O hľadani Božej vôle

Andrea Bocelli, muž so zatvorenými očami, jeden z najslávnejších talianskych spevákov, začal raz svoj koncert nezvyčajne príbehom: „Mladú tehotnú ženu hospitalizovali v nemocnici s podozrením na akútny zápal slepého čreva. Lekári jej na brucho prikladali ľad. Neskôr jej povedali, že by bolo rozumné dať dieťa preč, inak sa vŕaj narodí postihnuté. Odvážna matka to však odmietla. Dieťa sa narodilo a dodnes žije.“ V koncertnej sále nastalo ticho, prerušované len jemným prelúdiom, ktoré slepý spevák hral na klavíri. „Viete, tá pani bola moja matka,“ povedal po krátkej pauze Bocelli so skromným úsmevom na perách. „A to dieťa, to som ja.“

Môžeme len hádať, čo Bocelliho matke dalo nádej a silu vytrvať, odvahu vzoprieť sa proti všetkým, ktorí nad ňou krútili hlavou. Myslím, že to bolo čosi podobné ako to, čo svätému Jozefovi umožnilo uveriť snu, ktorý mal o Márii a jej Dieťati. Uznanie skutočnosti, že nad človekom a jeho starosťami je

niečo vyššie. Čosi viac, večný plán, s ktorým treba v živote počítať, aj keď nemusí spĺňať ľudské predstavy.

A

Keby Edi Bocelliovej boli tieto veci ľahostajné, svet by prišiel o neopakovateľný, úžasný tenor. Keby sa svätý Jozef nebol mnoho ráz zamýšľal nad hľadaním a plnením Božej vôle, možno by bol nad svojím snom mávol rukou a Máriu potichu prepustil, nech si ide kadeľahšie. No on ju prijal k sebe, a ďalej ten príbeh poznáme. V minulosti i dnes, našťastie boli a sú ľudia snažiaci sa hľadať a uskutočňovať Božiu vôľu. Úprimne, jednoducho, potichu. Aj keď to občas bolí, ba rúca všetky vlastné predstavy o živote. Patríme medzi takýchto ľudí aj my? Premýšľame nad tým, čo od nás chce Boh? Denne sa modlíme „buď vôľa tvoja“. No nie je náš život len beh za vlastnými túžbami? Dajže, Bože, zhora, žeby vôľa moja tvojou vôľou bola... Takto, možno podvedome, niekedy vyzerá naša modlitba: vieme vytvoriť priestor len pre to, po čom sami túžime.

V nasledujúcom týždni by sme si mohli nájsť chvíľku a popremýšľať o tom, aký je Boží plán pre náš život. Nie náš plán. Ten Boží. Nezavrhnime túto myšlienku pri rýchlo. Výhovorkou, že to predsa nikto nevie. Otvorme sa jej a pomodlime sa k Duchu Svätému. Vytvorme v sebe väčší priestor pre Boha. Priestor pre Krista, ktorý sa má onedlho narodiť. Keď mu to dovolíme aj v našom srdci, keď mu na tieto Vianoce dáme prvé miesto, získame omnoho viac, než po čom sme kedy túžili. Ak máte strach odovzdať sa naplno do Božej vôle, vypočujte si aspoň raz Bocelliho *Vivere*.

Martin Kramara

PÁN MÔJ A BOH MÔJ

Nedelné zamyslenia nad Božím slovom

Vydal Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o.,

Trnava 2025, ako svoju 4 543. publikáciu

Edícia *Nad Božím slovom*, 1. zväzok

Zodpovedná redaktorka Katarína Kročková

Redakčná úprava Zuzana Artimová, Milada Čechová

Jazyková úprava Monika Šimoničová

Grafická koncepcia a sadzba Pergamen

Tlač Finidr, Český Těšín

Prvé vydanie

www.ssv.sk, eVojtech.sk

objednávky: 033/590 77 18

objednavky@ssv.sk

Členská zľava 15 % platí v obchodnej sieti SSV.

ISBN 978-80-8161-691-4